

מסרים לכל...

בס"ד, עלון # 131
בראשית – התשע"ד

בעריכת הרב נחום גמליאל

לקח מהפרשה,

'בראשית ברא אלקים' ('א' א')

בראשית – בשביל התורה שנקראת ראשית.

התרופה לכל החולאים, המזור לכל הבעיות, הפתרון לכל הקשיים, רק התורה. כלל בדוק זה היה – מאז ומתמיד – האליף בי"ת של כל יהודי באשר הוא. 'יהודי של 'בית המדרש' לא ייחס משמעות לשום דבר אחר. הוא בז לכל מי שנסה למכור לו 'דרך חיים' אחרת, והאמין באמונה שלימה שהדרך היחידה אל האושר מצויה במשעול העולה אל בית המדרש, ורק שם.

אמונה זו הייתה תקועה גם בלבם של יהודים פשוטים, שידעו שהאמצעי היחיד ואין בלתו שיבטל במחי-יד את בעיות היום-יום שלהם הוא רק המחסה בארבע אמותיו של בית המדרש. די היה בדור שלפנינו בעשית או במנורת נפט שהבהבו שם בבית המדרש, כדי להרגיע כאבים, כדי להפוך כל יהודי שבמשך היום התעסק בפרוטות, לענק רוחני, לבריה חדשה, לבעל מדרגה עם שאיפות והשגות כבירות.

אף מרפא, יהיה מי שיהיה, לא הצליח ליצור פינה כה מאושרת כפי שעשה זאת בית המדרש. שום נכס או ערך, חשוב ככל שיהיה, לא חימם את ליבו של היהודי כפי שעשו זאת ספסליו הרעועים הנוטים למוט, של בית המדרש, אי שם בגלות פולין ובוכרה, ליטא ותימן, רוסיה ומרוקו.

מקום הבילוי של היהודי של פעם, היה רק בין כתלי בית המדרש, לשם היה מגיע כדי להתרפק על הגמרא, על ה'עין יעקב', על המשניות, או כדי לשפוך שיח, או גם כדי ליצור ידידות של בית-המדרש עם יהודים אחרים, ידידות שנשזרה אל תוך נבכי הנשמה ונשקפה באספקלריה של אורח חיים תורני, תוך קיום מצוות ולימוד תורה בצוותא. ברגע שדרך יהודי על סף בית המדרש, נעלמו ממנו כל מועקות-הלב. בבית המדרש הישן, שתמיד היה מלא חיים, ישבו צעירים וזקנים, עניים ועשירים, צמודים לספסלים וסמוכים לשולחנות, ונשמו את ריחות הש"ס של סלוויטא והגמרות של ש"ס ווילנא. ריחות אלו השכיחו מהם, באחת, את כל עומס הטרדות היומיומיות.

כמה צער נשקף מפניו של יהודי שלא מצא לעצמו מקום ריק בו יוכל לשבת וללמוד. כמעט חרב עליו עולמו של יהודי כזה. כלום דבר פשוט הוא, לעבור את הלילה בלא תורה! וכבר גמלה בלבו ההחלטה כי למחרת יהיה מן הזריזים להגיע לבית המדרש. כל שעות היום היה היהודי מתרוצץ להביא פת לחם לילדיו, ולרוב היו רגליו וידיו קפואות בשל העמידה הרצופה ליד המאזניים כדי לשקול או למדוד את הסחורה בת הפרוטות ללקוח. לעיתים היה עומד כך שעות ארוכות ממתין ללקוחות ואין. ועם כל זאת לא היה עצוב ונכה רוח. צריך היה רק להזכיר לו את בית המדרש ועיניו נצצו מאושר...

פינת החלכה

הלכות שבת / טיפול ושימוש בעץ ובצמחים בשבת ובחג (של"ו)

- א: ענף של עץ פרי או ענף מעץ בשמים שנתלש לפני כניסת השבת, מותר לקטוף או לקטום ממנו בשבת או בחג, פרי או חתיכה, בתנאי שהקטיפה שעושים בשבת או בחג תהיה ביד ללא שימוש בסכין או מזמרה.
- ב: אסור לקטוף בשבת או בחג ענף או פירות מעץ שעדיין נטוע באדמה, גם אם הוא יבש לגמרי.
- ג: אסור לתלוש בשבת או בחג מעציץ, גם אם הוא נמצא בתוך הבית ואינו נקוב.
- ד: אסור להסיר בשבת או בחג דבר ממקום גידולו גם אם אין לו שורשים. לכן אסור לתלוש בשבת או בחג פטריות או אזוב הגדל על סלעים.
- ה: אסור לשים בשבת או בחג גרעיני אבוקדו שעועית וכדו' בצלוחית של מים כדי שישרישו, וכן אסור להוציא אותם מהמים בשבת או בחג כשהכו כבר שורשים.
- ו: מותר להריח בשבת הדסים או עצי ריח אחרים כשהם נטועים, וצריך להיזהר לא לקטוף מהם בטעות בשבת.
- ז: אסור להריח בשבת פירות ריחניים (אתרוג...). שלא נקטפו עדיין ומחוברים לעץ.
- ח: אסור לאכול בשבת פירות שנשרו מהעץ אחרי כניסת השבת, גם אם נפלו לבד מהרוח.
- ט: מותר לנגוע בעץ בשבת, אבל אסור להזיז את ענפי העץ בשבת מפני שהעץ מוקצה.
- י: אסור לטפס על עץ בשבת ובחג גם אם הוא חזק ולא זז כשמטפסים עליו.
- יא: ערסל, נדנדה, המחוברים לגזע העץ אסור לעלות ולהשתמש בהם בשבת ובחג

אסוציאציות חיוביות

שאלתם את עצמכם מה מביא אנשים שלא מגיעים כל השנה לבית הכנסת להגיע בשמחת תורה? ומה מביא אנשים שאינם שומרי תורה ומצוות להקים סוכה? התשובה לכך מאד פשוטה. כל מצווה שזכורה מילדות כחוויה חיובית שהשאירה טעם טוב בפה, יש חשק לחזור עליה שוב ושוב. זו הסיבה שיש כל כך הרבה מסיבות חנוכה וכולם מדליקים נרות, וזו הסיבה שבט"ו בשבט כמעט כולם אוכלים פירות, אף שזה לא מצווה רק מנהג טוב. מה זה אומר לגבינו ההורים?

מצוות יש להקנות בשמחה מתוך אהבה והרבה סבלנות. כל מצווה שתשאיר אסוציאציה חיובית, תשמר בזיכרונו של הילד ויקיים אותה לאורך שנים. כדי להשיג זאת יש לשתף את הילדים בקיום המצווה בשמחה ובמאור פנים. הרבה פעמים ההכנות לפסח נשארות בזיכרונו של הילדים כחוויה לא נעימה, אימא עצבנית מתח בבית, אין אוכל מבושל, בעוד שאת ליל הסדר זוכרים כחוויה חיובית ביותר. **מסקנה:** צריך להתארגן נכון לקראת החגים כדי שגם ההכנות לחג יהיו בשמחה עם הילדים וללא לחץ! חייבים לזכור את הכוח שיש לחינוך! להארת הפנים לשמחה ולאהבה. אנו חייבים לשתף אותם בהכנות השונות: הכנות לשבת בניית הסוכה קניית ארבעת המינים הניקיון לפסח, כדי לתת להם הרגשה של שותפים...

מה אנו נרוויח כהורים? א: עזרה ממשית. (לא מיד בטווח הקצר, אבל אחרי תקופה של שיתוף). ב: ילדים אחראים ששמחים לעזור. ג: ילדים שהתורה והמצוות נספגו לתוכם מתוך שמחה ואהבה, ויקיימו אותם בשמחה לאורך ימים ושנים.

שבת שלום שושנה

נסו והצליחו!

סיפור לשבת

אמונת חכמים

יהודי יקר וסוחר גדול התגורר בעיירה גור. עבד את בוראו באמונה, קבע עיתים לתורה ועסק במסחר, כשהצלחה מאירה לו פנים. לפני כל עסקה פנה לרבו האדמו"ר מגור ובקש את ברכתו. וללא ברכתו של הרב לא עשה שום עסקה. במשך השנים למד לדעת שהמאמץ כדאי ומשתלם. כל עסקה שקבל עליה ברכה עשתה פירות נאים, וברוך ה' עשיר גדול הוא. ועסקה שנמנע מלעשות על פי הוראת הרב, התבררה בדיעבד כעסק לא מוצלח שגרר הפסדים כספיים גדולים.

בשנת ת"ש היצעו למיודענו עסקה גדולה שהיה צריך להשקיע בה את רוב ממונו. אם העסקה תצליח ממונו יוכפל עשרות מונים, אך אם תיכשל, יפסיד כמעט את כל כספו. כדרכו פנה לרבו הגדול הציע בפניו את העסקה, וקיבל אישור לבצע אותה.

שמח וטוב לב הגיע הביתה מוכן לחתום על החוזה, אולם מיד כשנכנס קראה לו אשתו כשהיא מבוהלת קמעא, ובפיה בשורה קשה. השמועות אומרות שהצד שכנגד בעסקה עומד לפשוט את הרגל, ומטרת העסקה היא להקטין את ההפסדים,

מיד רץ לרבו הגדול כדי לספר לו את המידע החדש, במשך הנסיעה החל להרהר בקול... בכל פעם שאני שואל התשובה שאני מקבל מתייחסת גם למידע שלא אמרתי, ולפעמים למידע שלא היה ידוע בשעת השאלה, ונדע הרבה אחרי חתימת העסקה, אני יודע בבירור שהאדמו"ר שוקל לפני שהוא עונה גם מידע שאני בעצמי לא יודע. האם דווקא המידע שאני מתכוון לומר לו עכשיו נעלם מעיניו? אולי השאלה עצמה נובעת מחוסר באמונת חכמים? הלא אני סומך על כל מה שהוא אומר בצורה מוחלטת... וכך באמצע הדרך חוזר החסיד הנאמן הביתה מבלי לשאול את הרב שנית. העיסקה התבצעה, ואכן השותפים לעיסקה פשטו את הרגל ורוב הונו ירד לטמיון. נגש לרבו עם הבשורה המרה, והתפלא לראות שרבו אינו מופתע מתוצאות העיסקה. ' עם הכסף שנותר בידך עלה לארץ ישראל צווה האדמו"ר. אכן כבר לא נותר לו הרבה מה לעשות בעיירה, ונסיעה לארץ קסמה לו שכן חסכה ממנו את מבטי הלעג שקיבל מכל עבר.

אחרי מאמצים הגיע עם משפחתו לארץ כאן החל שוב והצליח שוב בעסקיו, ורק אחרי שנתיים גילה שאמנם הפסיד שם את כספו אבל הפסד זה הציל את חייו ואת חיי משפחתו, המלחמה שפרצה באירופה הכחידה את כל תושבי הכפר, ואילו הוא ניצל. רק עכשיו הבין מדוע היה צריך להפסיד את כספו. עם העסקים שהיו לו באירופה לא היה מעלה בדעתו לעלות לארץ. ההפסד הגדול התגלה כרווח ענק!!

שבת שלום

(הרב יוסף שיף שליט"א, שמכיר אישית את המשפחה)

שבת שלום!

חכמת חיים: הצלחה מביאה חברים, הכישלון בוחן אותם. (מהספר שמחלה)